

5
Avtal om
arbetsplatskod för
vårdgivare som inte
har vårdavtal med
Region Stockholm och
för privat förskrivning
HSN 2022-0870

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Läkemedelsenhet
Åsa Rangert Derolf

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-10-06

HSN 2022-0870

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Avtal om arbetsplatskod för vårdgivare som inte har vårdavtal med Region Stockholm och för privat förskrivning

Ärendebeskrivning

Ärendet innehåller förslag till avtal om arbetsplatskod för vårdgivare som inte har vårdavtal med Region Stockholm och för privat förskrivning.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Ansökan och avtal om arbetsplatskod för vårdgivare som inte har vårdavtal med Region Stockholm och för privat förskrivning

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

1. Förslag till avtal om arbetsplatskod för vårdgivare som inte har vårdavtal med Region Stockholm och för privat förskrivning godkänns.
2. Förslaget gäller från och med den 1 januari 2023.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

För att en patient ska få ta del av läkemedelsförmånen måste läkemedelsreceptet vara försett med en så kallad arbetsplatskod. Det huvudsakliga användningsområdet för arbetsplatskoderna är att tillförsäkra verksamhetschefer och sjukvårdshuvudmän möjlighet att följa upp den verksamhet som de ansvarar för. Det är regionerna som utfärdar och administrerar arbetsplatskoder. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har ett behov av att tydligare reglera användandet av arbetsplatskoder för att

bättre kunna följa upp läkemedelsanvändning och för att kunna hantera avvikelser utifrån granskningar av läkemedelsförskrivning på vissa arbetsplatskoder som är felaktig eller misstänks vara brottslig. En arbetsplatskod kan tilldelas både en viss namngiven förskrivare (fysisk person) och en viss verksamhet, exempelvis ett vårdbolag.

Arbetsplatskoder regleras i lag (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. och förordning (2002:687) om läkemedelsförmåner. Om receptet inte har en arbetsplatskod, utan bara läkarens personliga förskrivarkod, kan det inte expedieras av apotek inom ramen för läkemedelsförmånen, vilket innebär att den som hämtar ut läkemedlet betalar hela kostnaden för läkemedlet.

I 4 § nämnda förordning anges att alla som har en arbetsplats och som är behöriga att förskriva läkemedel eller sådana varor som avses i 18 § 2 och 3 läkemedelsförmånslagen har rätt att få en arbetsplatskod. I samma bestämmelse anges att regionen har rätt att ”i övrigt besluta om utformning och fördelning av arbetsplatskoder för den som har sin arbetsplats inom regionens område”. Regionen har därmed rätt att ställa ytterligare krav i en överenskommelse eller ett avtal.

Beslut om arbetsplatskod fattas enligt 4 § förordningen och i dag tilldelar Region Stockholm arbetsplatskod under följande förutsättningar.

- Förskrivaren har svensk legitimation och rätt att förskriva läkemedel.
- Förskrivaren är folkbokförd eller har arbetsplatsen förlagd inom Stockholms län.
- Förskrivaren har inkommit med en korrekt ifylld och undertecknad blankett ”Överenskommelse om arbetsplatskod” inklusive bilagor.

Region Stockholm har som huvudman och finansiär av förskrivningar inom läkemedelsförmånen, möjlighet att neka en sökande en arbetsplatskod när:

- denne inte har en arbetsplats eller inte är folkbokförd inom Stockholms län,
- inte är behörig att förskriva läkemedel, eller
- inte bedriver hälso- och sjukvårdsverksamhet eller tandvård.

Som medicinsk motiverad vård räknas inte kosmetiska ingrepp, samt vissa typer av hälsoundersökningar, vaccinationer och utfärdande av intyg.

Den som ansöker om en arbetsplatskod ska i dag underteckna "Överenskommelse om arbetsplatskod". Arbetsplatskoden kan stängas i dag om:

- koden inte använts för förskrivning under en treårsperiod,
- arbetsplatsen eller folkbokföringsadressen flyttas utanför Stockholms län. Förskrivaren är skyldig att informera Region Stockholm om förändringar sker,
- arbetsplatskodens innehavare begär det, eller
- en arbetsplatskod har använts vid omfattande förskrivning utan medicinska indikationer.

För anställda inom Region Stockholm, verksamhet med vårdavtal med regionen eller läkare som arbetar enligt lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning utfärdas inte separat arbetsplatskod för privat förskrivning.

För vårdgivare som har vårdavtal med regionen utfärdas arbetsplatskoden i samband med tecknandet av vårdavtalet. Om misstänkt oegentlig förskrivning sker från en arbetsplatskod som hör till ett vårdavtal, har regionen bättre förutsättningar att följa upp och vidta åtgärder genom de villkor som finns i vårdavtalet. Det föreslagna avtalet om arbetsplatskod för vårdgivare som inte har vårdavtal skulle ge regionen mer liknande förutsättningar som vid vårdavtal.

Överväganden

Att få en arbetsplatskod som gör det möjligt att förskriva läkemedel inom ramen för läkemedelsförmånen är ett förtroende. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har i arbetet mot misstänkta oegentligheter och fusk sett att det finns oseriösa vårdgivare som har tilldelats arbetsplatskoder och kan förskriva läkemedel, exempelvis botox, opioider, tillväxthormer, som inte kan anses vara medicinskt motiverade inom ramen för läkemedelsförmånen, och som därmed missbrukar detta förtroende. Det innebär att regionens skattemedel kan riskera att användas till sådant som inte ska finansieras av det offentliga. Flera arbetsplatskoder har stängts i och med de patientsäkerhetsrisker och risker för liv och hälsa en felaktig användning av förskrivna läkemedel kan innebära.

Förvaltningens bedömning är att dagens hantering av arbetsplatskoder inte gör det möjligt att ställa tillräckligt tydliga krav på den som får en arbetsplatskod. Det föreslagna avtalet skulle innebära bland annat ett regelverk för och förtydliganden om:

- vad som förväntas av vårdgivaren för att få ha en arbetsplatskod,
- att regionen har i uppgift att följa upp förskrivning,
- att vårdgivaren förbinder sig att, efter anmodan, lämna ut underlag för uppföljning till regionen,
- att och under vilka omständigheter regionen kan stänga en arbetsplatskod, samt
- en explicit möjlighet för regionen att kräva ersättning under vissa förutsättningar.

Dessa krav behöver ställas för att förvaltningen effektivare ska kunna följa upp förskrivningen, och bättre kunna agera, när det behövs för att säkerställa att den förskrivning som görs inom läkemedelsförmånen, och som ersätts av skattemedel, är medicinsk motiverad.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen föreslår vidare att en arbetsplatskod ska ha en giltighetstid om 5 år. Vårdgivaren måste därefter förlänga avtalet om vårdgivaren har för avsikt att fortsatt bedriva verksamheten. Anledningen till detta förslag är att förvaltningen har sett att det finns arbetsplatskoder som inte används. Det är ett omfattande arbete att gå igenom alla arbetsplatskoder för att se om de är aktuella och används eller inte. Med den föreslagna tidsgränsen får förvaltningen bättre förutsättningar att säkerställa att det inte finns inaktuella arbetsplatskoder i systemet.

Av den föreslagna avtalstexten framgår att Region Stockholm kan komma att kräva ersättning under vissa förutsättningar motsvarande kostnaden för läkemedelsförmånen om vårdgivarens förskrivning inom förmånen inte är medicinskt motiverad. Det är inte möjligt för regionen att återkräva ersättning av vårdgivaren eftersom ersättningen för läkemedel som förskrivits inom förmånen betalas ut till apoteket som expedierat receptet. Det är därför viktigt att det tydligt framgår i avtalet att regionen har möjlighet att kräva ersättning under vissa förutsättningar av vårdgivaren.

Med det föreslagna avtalet bedömer förvaltningen att möjligheterna att kontrollera förskrivningen inom läkemedelsförmånen, att stänga arbetsplatskoder för den här typen av vårdgivare, samt att möjligheten att återfå ersättning för felaktig förskrivning ökar. Detta eftersom det skulle vara frågan om avtalsbrott om vårdgivaren agerar i strid med villkoren i avtalet. Det finns då tydligt angivna påföljder som möjlighet att kräva ersättning och en tydlig rättslig grund för regionen att häva avtalet och stänga arbetsplatskoden.

Förslaget om ansökan och avtal innebär att arbetsplatskod kan tilldelas den som:

- har en arbetsplats och är behörig att förskriva läkemedel eller det finns personer som är behöriga att förskriva läkemedel på arbetsplatsen/mottagningen,
- är folkbokförd eller har arbetsplatsen/mottagningen förlagd i Region Stockholm,
- bedriver hälso- och sjukvård, och
- har undertecknat "Avtal om arbetsplatskod" med Region Stockholm.

Det innebär vidare att beslut om att godkänna ansökan och samtidigt teckna avtal om arbetsplatskod fattas av den som hälso- och sjukvårdsdirektören utser. Detta beslut är verkställighetsbeslut.

Det föreslagna förfarandet och avtalet kommer att gälla framtida ansökningar om arbetsplatskoder. Det innebär att de som i dag har en arbetsplatskod inte kommer att behöva ansöka enligt detta föreslagna förfarande.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget antas på sikt medföra positiva ekonomiska konsekvenser eftersom det innebär ökade möjligheter att få tillbaka ersättning för läkemedel som felaktigt förskrivits inom läkemedelsförmånen. Förslaget innebär även att förvaltningen får större möjligheter att förhindra att ersättningar betalas ut för förskrivning av läkemedel som inte är medicinskt motiverad.

Konsekvenser för patientsäkerhet

Förslaget bedöms medföra ökad patientsäkerhet eftersom det innebär ökade möjligheter att stänga arbetsplatskoder för förskrivare/vårdgivare som förskriver läkemedel som inte är medicinskt motiverade. Det innebär även att uppföljning av läkemedelsförskrivning kan göras med bättre kvalitet vilket ökar möjligheten att identifiera felaktig förskrivning.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård

Förslaget bedöms ha oförändrade konsekvenser för jämlik och jämställd vård.

Miljökonsekvenser

Förslaget bedöms ha oförändrade konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-10-06

HSN 2022-0870

Förslaget bedöms innebära viss ökad administration för vårdgivarna. Förvaltningen bedömer dock att denna ökade administration är acceptabel med tanke på den nytta som den föreslagna hanteringen ger.

Anders Ahlsson
Hälsa- och sjukvårdsdirektör

Magnus Thyberg
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Anders Ahlsson, 2022-10-06

Ansökan och avtal om arbetsplatskod för vårdgivare som inte har vårdavtal med Region Stockholm och för privat förskrivning

Beslut om arbetsplatskod fattas enligt 4 § förordningen (2002:687) om läkemedelsförmåner m.m.

Region Stockholm tilldelar arbetsplatskod till den som

- har en arbetsplats och är behörig att förskriva läkemedel eller det finns personer som är behöriga att förskriva läkemedel på arbetsplatsen/mottagningen,
- är folkbokförd eller har arbetsplatsen/mottagningen förlagd i Region Stockholm,
- bedriver hälso- och sjukvård, och
- har undertecknat ”Avtal om arbetsplatskod” med Region Stockholm.

För anställda inom Region Stockholm, verksamhet med vårdavtal med regionen eller läkare som arbetar enligt lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning utfärdas inte separat arbetsplatskod för privat förskrivning.

Förskrivarkod och arbetsplatskod är obligatoriska på alla recept på läkemedel för att de ska kunna expedieras på apotek inom ramen för läkemedelsförmånen. Dessa koder ska skrivas ut på recept och anges i en för apoteket maskinläsbar form.

Arbetsplatskod för de som inte har vårdavtal med Region Stockholm beviljas av regionen efter ansökan. **Förskrivarkod** (personlig) utfärdas av Socialstyrelsen.

- Pensionerade och icke kliniskt verksamma behöriga förskrivare ska bifoga intyg om förskrivningsrätt som beställs från Socialstyrelsen med ansökan till Region Stockholm.
- Förskrivare som bedriver vårdverksamhet i Region Stockholm ska bifoga intyg om förskrivningsrätt från Socialstyrelsen samt registerutdrag som beställs från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) med sin ansökan till Region Stockholm.

Arbetsplatskoden har en giltighetstid på fem år. Innehavaren av arbetsplatskoden ansvarar för att ansöka om förlängning av arbetsplatskoden senast tre månader före giltighetstidens utgång.

När kriterierna är uppfylla skickar hälso- och sjukvårdsförvaltningen en kopia av det undertecknade avtalet till den som ansökt om arbetsplatskoden tillsammans med uppgiften om den individuella arbetsplatskoden. Med försändelsen bifogas information om hur beställning av receptblock med streckkoder sker. Denna information finns också på www.vardgivarguiden.se.

Om Region Stockholm beslutar att inte utfärda en arbetsplatskod kan den som har ansökt om arbetsplatskoden ansöka om prövning hos Socialstyrelsen.

Ansökan

Obligatoriska uppgifter

<p>Ny ansökan:</p> <p>Kryssa i vilken egenskap förskrivning ska ske</p> <p>☐ Personlig kod</p> <p>☐ Verksamhetskod/företagskod</p> <p>Förlängning:</p> <p>☐ Förlängning</p>	<p>Tilldelad arbetsplatskod (ifylles av regionen vid ny ansökan och av vårdgivaren vid förlängning)</p> <p>Klicka eller tryck här för att ange text.</p>
<p>Namn/Företagsnamn:</p> <p>Klicka eller tryck här för att ange text.</p>	<p>Personnummer/Organisationsnummer:</p> <p>Klicka eller tryck här för att ange text.</p>
<p>Förskrivarkod (Intyg om förskrivningsrätt ska bifogas)</p> <p>Klicka eller tryck här för att ange text.</p>	<p>Specialitet</p> <p>Klicka eller tryck här för att ange text.</p>
<p>Folkbokföringsadress/Mottagningsadress</p> <p>Klicka eller tryck här för att ange text.</p>	<p>Postnummer och ort</p> <p>Klicka eller tryck här för att ange text.</p>
<p>Telefon</p> <p>Klicka här för att ange nummer.</p>	<p>Mobil</p> <p>Klicka här för att ange nummer.</p> <p>E-postadress</p> <p>Klicka eller tryck här för att ange text.</p>

Försäkran

Undertecknad åtar sig att följa/tillse att det avtal som finns som bilaga 1 till denna ansökan följs vid förskrivning av läkemedel inom läkemedelsförmånen. För att Region Stockholm ska kunna bevilja ansökan om arbetsplatskod ska både själva ansökan samt avtalet (bilaga 1) vara undertecknad av den som ansöker om arbetsplatskoden. När ansökan om arbetsplatskod gäller en verksamhet som drivs i bolagsform, som förening eller som stiftelse, ska den som undertecknar ansökan och avtalet visa att denne är behörig att företräda den organisationen.

Underskrift

Datum

Namnteckning

Namnförtydligande

Skicka ifyllt blankett och undertecknat avtal (bilaga 1) tillsammans med begärda intyg om forskrivningsrätt och eventuell behörighet att företräda bolag/annan organisation till: Region Stockholm, Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, **xxxxx**, **xxxxx**

Avtal om arbetsplatskod

För att en arbetsplatskod ska beviljas krävs det att den som ansöker om arbetsplatskoden ("Vårdgivaren") är folkbokförd eller har arbetsplatsen/mottagningen förlagd i Region Stockholm.

Vårdgivaren ska omgående skriftligen meddela Region Stockholm, hälso- och sjukvårdsförvaltningen, förändringar som påverkar rätten till arbetsplatskoden.

Exempel på sådana förändringar är:

- att verksamheten byter adress,
- typen av vård som bedrivs i verksamheten ändras, eller
- att Vårdgivarens/verksamhetens namn ändras.

När adressen ändras, inriktningen på verksamheten ändras eller verksamheten upphör kan arbetsplatskoden komma att stängas. Om Vårdgivaren får en ny arbetsplats eller adress ska en ny ansökan om arbetsplatskod göras.

Vårdgivaren förbinder sig att, utöver vid var tid gällande villkor för detta avtal, följa vid var tid gällande lagar och förordningar som gäller för läkemedelsförskrivning.

Vårdgivaren ska ta del av regionens information om regler kring förskrivning och rekommendationer om läkemedel samt, där inte enskilda patientintressen står emot, följa dessa. Vårdgivaren ska ha arbetsplatsen utformad så att patientjournaler m.m. förvaras på ett betryggande sätt.

Vårdgivaren ska även följa upp ordinerad behandling och överlämna statistik till Region Stockholm, när regionen begär det. Vårdgivaren förbinder sig att lämna ut patientjournalutdrag till styrkande av förskrivningar när Region Stockholm begär det.

Vårdgivaren ansvarar för att de som förskriver på arbetsplatskoden följer villkoren i detta avtal. Region Stockholm ersätter endast förskrivningar gjorda av förskrivare verksamma vid aktuell arbetsplats/mottagning och ersätter endast förskrivningar för medicinskt motiverad hälso- och sjukvård.

Region Stockholm har rätt att stänga arbetsplatskoden om den används i strid med villkoren i detta avtal.

Region Stockholm kan komma att kräva ersättning i de fall läkemedelsförskrivning inom läkemedelsförmån har skett med arbetsplatskoden i strid med villkoren för detta avtal och/eller om förskrivningen inte varit medicinskt motiverad.

Region Stockholm kan komma att kräva ersättning för betalning av läkemedel inom läkemedelsförmånen som förskrivits i annan region i strid med villkoren för detta avtal och/eller utan att förskrivningen varit medicinskt motiverad.

Villkoren i detta avtal, inklusive reglerna för förskrivning gäller även för förskrivning till patienter från andra regioner som görs på arbetsplatskoden.

Om förutsättningarna för att få en arbetsplatskod inte längre föreligger kommer arbetsplatskoden att stängas.

Region Stockholm förbinder sig att tillhandahålla försäljningsstatistik från receptförskrivning på tilldelad arbetsplatskod om så önskas. Region Stockholm ska i god tid meddela allmänna ändringar i arbetsplatskodssystemet eller förändringar rörande den specifika verksamhetens arbetsplatskod, om dessa inte beror på att Vårdgivaren bryter mot detta avtal.

Avtalet ska undertecknas av part/behörig företrädare för part.

Vårdgivaren accepterar och förbinder sig, genom att använda arbetsplatskoden för läkemedelsförskrivning med förmån, att följa villkoren i detta avtal.

För Region Stockholm

För Vårdgivaren

ORT/DATUM _____

ORT/DATUM _____

A B-son
Titel

C D-son
Titel